

Kunskap om våld mot barn – behov av nationell samordning

Socialstyrelsen föreslår en nationell samordning av kunskap om vissa former av våld mot barn och föreslår regeringen ger myndigheten i uppdrag att svara för samordningen. Den kunskap som sprids ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet och utgå från ett tydligt barnperspektiv.

- [Ladda ner](#)
- [Beställ](#)
- [Visa varukorgen](#)

För att handla i Socialstyrelsens webbutik måste du ha en webbläsare som stödjer JavaScript. Om du inte har det kan du beställa publikationer genom Socialstyrelsens beställningsservice.

Sammanfattning

Våld drabbar barn i alla åldrar, från spädbarn till ungdomar. Det kan ske i olika sammanhang såsom i hemmet, i skolan, på fritiden och genom olika sociala medier. Barn kan också samtidigt vara både gärningsmän och utsatta för våld. Det gäller både för mindre barn och för ungdomar med missbruksproblem eller eget kriminellt beteende.

Handlingar och situationer som utgör våld mot barn skiljs åt genom olika beteckningar i olika lagar och i uppdrag till olika verksamheter. Det gäller bl.a. misshandel, kroppslig bestraffning, fysiskt våld, psykiskt våld, sexuella övergrepp, sexuell exploatering, hedersrelaterat våld och bevitnande av våld mellan närstående vuxna. Våld mot barn hör till de förhållanden som innebär att barn far illa och behöver skydd från socialtjänsten vid bristande omsorg i hemmet. Våld kan också vara en del av sådan kränkande behandling i skolan som huvudmän och skolpersonal är skyldiga att motverka.

En betydande del av arbetet med frågor om våld – inklusive utveckling och spridning av kunskap – är ett statligt ansvar. Huvuddelen av arbetet med att förebygga och upptäcka våld mot barn samt med att ge stöd åt barn och deras familjer ligger dock på kommuner och landsting.

Barnahus är en typ av verksamhet som förenar kommun, landsting och stat i konkret myndighetssamverkan för barn som misstänkas vara utsatta för brott. Enligt rekommendationer från Rikspolisstyrelsen, Rättsmedicinalverket, Socialstyrelsen och Åklagarmyndigheten bör barnahusens målgrupp utgöras av barn som misstänks ha utsatts för brott mot liv och hälsa, brott mot frihet och frid eller sexualbrott, kvinnlig könsstympning och barn som bevittnat våld i nära relationer. Avgörande för om barn ingår i målgruppen är brottsmisstanken, inte om det misstänkta brottet begåtts i t.ex. barnets hemmiljö, i skolan eller på annan plats eller av en vuxen eller ett barn.

Det nationella ansvaret för kunskap om våld mot barn i vid mening bör enligt Socialstyrelsens bedömning även i fortsättningen ligga hos regeringen, som kan ta fram departements- och sektorsövergripande planer och samordna uppdrag till myndigheter inom området.

När det gäller kunskap om våld mot barn som ingår i barnahusens rekommenderade målgrupp bedömer Socialstyrelsen att det finns behov av att en nationell samordning av kunskapsspridningen. Samordningen ska vara tvärssektoriell och tvärprofessionell. Den ska syfta till att öka berörda myndigheters, verksamheters och professioners tillgång till aktuell och relevant kunskap inom området. Den kunskap som sprids ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet och ge stöd för evidensbaserat arbete utifrån ett tydligt och konsekvent tillämpat barnperspektiv. Den nationella samordningen bör främja praktisk forskning, men inte utföra annan forskning eller bli en dominerande forskningsfinansierare inom området. För den fortsatta kunskapsutvecklingen är det viktigt att också behålla och stärka kapaciteten på olika håll i landet för forskning om våld mot barn ur olika aspekter.

Sammantaget bedömer Socialstyrelsen att de olika krav som bör ställas på den nationella samordningen bäst tillgodoses om den utformas som ett uppdrag till en myndighet som redan arbetar med kunskapsstyrning inom området. På det sättet kan såväl de vetenskapliga som de juridiska och etiska kraven på kunskapsspridningen garanteras. Socialstyrelsen har en central roll för den nationella kunskapsstyrning som avser samhällets insatser för barns hälsa och levnadsförhållanden. Socialstyrelsen föreslår att regeringen genom ändring i förordningen (2009:1243) med instruktion för Socialstyrelsen ger myndigheten i uppdrag att svara för den nationella samordningen av kunskap om våld mot barn.

Utöver detta föreslås inga förändringar av ansvarsfördelningen mellan statliga myndigheter när det gäller arbetet med kunskap om våld mot barn.

[Läs hela sammanfattningen](#)



<http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2012/2012-6-15>

Kunskap om våld mot barn – behov av nationell samordning



Publiceringsår: 2012
Artikelnummer: 2012-6-15
ISBN: 978-91-87169-39-7
Format: POD
Antal sidor: 47
Språk: Svenska
Pris (inkl. moms): 90 kr